

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

4. Malae consuetudines difficultatem bene vivendi afferunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Lib. de nat. & gratia. toto libro quem refellit Augustinus, quantis potuit disputandi viribus exaggeravit, hinc illa cõmunissimæ contra Catholicos invective quod in natura invidiam conversationis sordes re-
Lib. 3. cont. Inl. 6. ult. fundarent. Quod delectaret eos causari imbecillitatem
Lib. 2. cont. Inl. operu. Celest. lib. de perfect. Inl. 6. natura dicere carnem congenitis obnoxiam esse peccati nec in voluntate hominis emendationis esset. in lo-
Lib. 2. cont. Inl. operu. Celest. lib. de perfect. Inl. 6. care. Sola enim voluntate facile hoc fieri posse dicunt, cum persacile voluntas possit voluntate mutari. Nam si peena cuiquam ostenderetur aut gloria, aut contra, incommodum, aut voluptas quorum acerbicare sensu animus in-

Inl. lib. 1. oper. imperf. f. 36. horresceret, aut levioere mulceretur, hoc non tam vehementem impulsus, aut necessitatem partis alterius, quam occasionem dumtaxat esse volent, qua pro nutu suo in quamcumque placuerit partem voluntas utatur. Hoc enim vult illud occasionis, vocabulum, quod lubentissime usurpare Pelagiani solent. Vnde contra istam Pelagianam superbiam Augustinus: Sed tu tanquam in calidam inter Angelos immortalius habitans verba infirmitatis & mortalitatis irrides.
Lib. 6. cont. Inl. c. 13.

Peccandi infirmitas non potest infligi à Deo in pœnam præcedentis peccati.

CAPVT TERTIVM.

NE QVÆ verò tantum nullam peccandi infirmitatem homini insertam esse, sed neque veluti pœnam peccati præcedentis à Deo infligi posse, contendunt. Nam medicus, inquit Pelagius, ad curandum iam vulneratum paratus esse debet; non debet autem ut sanus vulneretur optare. Addit, non debuisse hanc aegritudinem contrahi peccatis, ne ad hoc esset ista pœna peccati, ut comitterentur plura peccata. Nam quod valde absurdum videtur, sequeretur, materiam peccati esse vindictam si ad hoc peccator infirmatus est ut plura peccaret. Sed longius multo pergit discipulus eius Iulianus. Nam de libidine differens, quæ inter concupiscentias peccandi que aegritudines non potestrema est, eam etiam laudabilem fore putat velut ultricem sceleris, ac ministram Dei, si iniquitatem veluti pœna consecuta crederetur. Iusta libido, ait error ille, & laudis præconio prædicanda, si eum qui Deo non obediit, illi non obediendo (hoc est sua contra voluntatem aut spiritum rebellionem) punivit. Et paulò post: quia nihil ea potest laudabilis estimari, si iniquitate ultia commissa est (iniquitatem ultia commissam, legendum puto.) Si vindicavit iniuriam Dei & quia ita consortium peccati non habuit ut officium vindicantis assumeret. Et quia pudicitia contra istam

Lib. 6. cont. Inl. c. 20. infirmitatis plagam dimicet, sic arguendo inferebat: Si libido pœna peccati est abiciendam esse pudicitiam ne rebellis in Deum castitas illatam ab eo deestur evolvere sententiam. Qua subtilitate, pistillo videlicet obtusiore, dicit alibi: Si res qua decemey ordinata est, ad Deum pertinet, & res qua ad Deum pertinet bona est, bonum est itaq; subditum esse diabolo. quoniam institutus à Deo per hoc ordo servatur; sequiturque ut malum sit rebellare diabolo quoniam per resurrectionem institutus à Deo cydo turbatur. Quæ verba eo tendunt, ut probet neque diabolo neque libidini esse resistentium si Deo ordinata neque puniente peccatum, homo demoni atque libidini veluti pœnæ divinitus inflictæ subditus nascitur. Ne verò sine gravi causa negasse videntur peccandi infirmitatem esse posse peccati pœnam fundamentum hujus opinionis Pelagius protulit: Primum, inquit, de ea disputandum est quod per peccatum debilitata dicitur & immutata natura. Vnde ante omnia querendum puto, quid sit peccatum, substantia aliqua, an omnino substantia carens nomen, quo non res, non existentia, non corpus ali- quod, sed perperam facti actus exprimitur. Deinde adjungit: Credo ita est. Et si ita est quomodo potuit humanam debilitare vel immutare naturam, quod substantia caret?

Malæ consuetudines difficultatem bene vivendi afferunt.

CAPVT QVARTVM.

QVÆ quamquam ita generaliter Pelagiani statuunt, unanimi tamen consensu jam inde ab initio hæresis usque in finem docuerunt, malorum hominum imitatione & actuum frequentatione malas consuetudines contrahi, quæ animo ita firmiter inhaerent, ut etiam secunda natura vocarentur. Has esse solas quæ voluntati bonæ resisterent; Neque vero, ait Pelagius, alia nobis causa difficultatem benefaciendi facit, quam longa consuetudo vitiorum, qua nos infecit à patre,

Lib. 1. oper. imperf. f. 94. paulatimque per multos corripuit amos, & ita postea obligatos sibi & addictos tenet ut viam quodammodo videatur habere naturæ. Omne illud tempus, quo negligenter edocti, id est, ad vitia eruditissimi &c. Nunc nobis resistit, contraque nos venit & novam voluntatem impugnat usus veteris. Et post ipsum Iulianus: Ille enim in membris legem per flagitationis rebellis consuetudinem malam vocabat, quæ ab eruditissimis etiam seculi dici solet esse secunda natura. Nempe propter inhærendi infirmitatem, propter

Epist. ad Demet.

propter quam generaliter de omni affectionali qualitate, quo nomine & consuetudo comprehenditur, definit idem Iulianus, eam ex maioribus etiam causis ita inhaerescere, ut aut magnis molitionibus, aut nullis omnino separaretur. Hinc maximas bene vivendi difficultates nasci, cum vel sobrii tantisper essent à Pelagiana vertigine, vel premerent acrius ingenue fatabantur.

In Epist. ad Demet. cit. ut quandam caliginem longo usu peccandi obduci.

Ibid. Confitetur per eum bonum naturæ quodammodo obrui. Confitetur hominem nimia visorum consuetudine velut quadam tenere necessitate peccandi, & quamvis bonum appetere voluntate, usum tamen præcipitari in malum. Confitetur in plenitudine temporis neminem potuisse legem per maiam consuetudinem custodire. Confitetur hoc sensu nos esse

In Comment. c. 4. ad Gall. natura filios iræ, quia, iræ nos fraternæ traditionis consuetudo pisse lerat. ut omnes ad damnationem nati videremur. Et sanè quid aliud sibi vult secunda natura, quod quædam nomen uterque

In Comment. c. 2. ad Epist. num. 8. Pelagius & Iulianus tribuunt nisi tam pertinacem esse consuetudinis contra voluntatis impetus resistentiam, quasi naturæ ipsius cardines conuellerent ac transferre niterentur? Quam doctrinam eorum intuebatur Augustinus, quando retorquens eorum tela dicit ipsos Pelagianos quandam peccandi infirmitatem imò necessitatem inducere, adeoque liberum bene

vivendi arbitrium tollere. Sed vos, inquit, ista peccata (consuetudinis) ex illis venire peccatis quamuis necessitate commissa sunt in illo saltem conceditis qui dicit, quod nolo malum hoc ago. Qui enim ut istam patitur necessitatem non nisi peccandi consuetudine primitur, procul dubio priusquam peccaret nondum necessitate consuetudinis premebatur. Ac per hoc etiam secundum vos peccandi necessitas unde abstinere liberum non est illius peccati pœna est, à quo abstinere liberum fuit quando nullum pondus necessitatis urgebat. Ex libro secundo operis imperfecti: Sed & tu cum dicere soles in his Apostolicis verbis violentiam male consuetudinis exprimi, quid

Lib. 1. oper. imperf. cont. Iul. f. 155.

Fol. 222.

A est quod modo dicere voluisti &c. cum videas quam sit voluntas ei infirma qui dicit, non quod volo ago. Istum saltem queso permittite diuinum posere auxilium in quo defecisse certus sum vel intus arbitrium. Ex quibus liquido apparet, quam splendide sibi ipsis contradixerint Pelagiani, in asserendis peccatis consuetudinis ejusque superandæ difficultate. Tria enim sua simul dogmata uno ictu subruunt, quibus docent, primò nullam esse peccandi infirmitatem multoque minus necessitatem; Deinde, eam præcedentis peccati esse non posse supplicium; Denique semper liberum remanere arbitrium quo quælibet peccata superentur. Notavit & alibi hanc dogmatum suorum suffocationem Augustinus:

Nam ubi mala consuetudinis voces esse conceditis, atque ita voces vestri dogmatis suffocatis, dic, si audes, quomodo vol intas h. minus liberum sit abstinere à malis ubi audes non quod volo ago. Aut rega malum, ubi audes, non quod volo facio bonum, sed quod nolo malum hoc ago. Et alio in loco: Si propter ma-

lib. 2. oper. imperf. f. 245. lam consuetudinem, sicut sapientis, clamat homo, non quod volo bonum, facio bonum, sed quod nolo malum hoc ago: certe vel in isto fatemini humanam voluntatem vires bonorum operum perdidisse. Cui nisi diuina gratia subueniat adiut. r. um quid ei prodest copiosum & ornatum cuiuslibet exhortantis eloquium. Sed in istas angustias præcipitati sunt, dum clarissimæ veritatis lumen fugiendo fateri nolunt, in illo Apostoli loco, scio quia non habitat in carne mea bonum, totoque illo disputationis contextu significari concupiscentias aliquas malas, sive libidines, veluti pœnam à Parentibus tractam in membris delitescere quæ militent aduersus animam, ac spiritui resistendo prælium suscitent, contra quos Christianus miles invocet Salvatoris auxilium ut liberetur à corpore mortis hujus. Totum enim errorem suum Pelagianum hac unica confessione jugulassent, ut Augustinum libro secundo contra Iulianum notasse jam supra diximus.

Lib. 2. f. 2.

Vnum peccatum non est pœna alterius, & quomodo Deus tradat hominem desiderijs suis.

CAPVT QVINTVM.

QVæ sanè Antilogia Pelagianorum qua peccandi necessitatem ex consuetudine venientem illius peccati pœnam esse consistitur à quo abstinere liberum fuit quando nullum pondus necessitatis urgebat eo notabilior est, quod magno argumentorū strepitu contendere soleant ad dirumpendos originalis peccati laqueos, falsissimam esse doctrinam Catholicorum, qua ex scripturis docent, unum peccatum diuino iudicio sæpè alterius esse supplicium sive damnandi prædestinati sint, in quibus ita vindicat Deus propter iniquitatem superbæ, sive contra ipsam superbiam iudicandi & erudiendi, si filij sint misericordiæ. Sic enim contra Pelagianorum fastum dicimus, necessarium fuisse

A homini ad auferendum superbæ vel gloriæ occasionem, ut absq; peccato esse non possit. Absurdissimum, inquit Augustinus, & stultissimum peccatum fuisse necessarium, ne peccatum esset, hoc enim perinde esset ac si diceretur, necesse est peccare ne pecces. Nam & ipsa superbiam sine dubitatione peccatum est, imò verò, inquit Pelagius, tam peccare superbiere est quam superbiere peccare.

Quod Pelagius ita probat: Omne peccatum, nisi fallor, Dei contemptus est. & omnis Dei contemptus superbia est. Quid enim tam superbum quam Deum contemnere? Omne ergo peccatum & superbia est, etiam Scriptura dicente, initium omnis peccati superbia est. Adhibet & similitudinem ad demonstrandam absurditatis magnitudinem: quid

I

amplius